

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-416/17-J

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Základní škola Nové Město na Moravě, Malá 154
Sídlo	Malá 154, 592 31 Nové Město na Moravě
E-mail právnické osoby	info@zsmala.cz
IČ	70 832 803
Identifikátor	600 025 934
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Bohuslav Žilka
Zřizovatel	Kraj Vysočina
Místo inspekční činnosti	Malá 154, Nové Město na Moravě
Termín inspekční činnosti	24. – 29. 3. 2017

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti je v souladu s § 174 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů:

písm. b) zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání a to podle příslušných školních vzdělávacích programů,

písm. c) zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy.

Hodnocení a kontrola podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání žáků v oblastech vymezených vybranými specifickými úkoly Plánu hlavních úkolů České školní inspekce (Společné vzdělávání, Efektivita primárně preventivních aktivit škol s cílem minimalizace

rizik spojených s výskytem rizikového chování, Vzdělávání žáků se sluchovým postižením, Participace žáků na fungování a rozvoji školy a Zajištění dietního stravování v zařízeních školního stravování) podle § 174 odst. 2 písm. a) školského zákona.

Charakteristika

Základní škola Nové Město na Moravě, Malá 154 (dále jen „škola“) vykonává v souladu se zápisem ve školském rejstříku činnost základní školy a školní jídelny-výdejny. Dlouhodobě zajišťuje vzdělávání žáků s lehkým, středně těžkým a těžkým mentálním postižením, žáků s autismem a se souběžným postižením více vadami.

Řadí se k menším školám svého typu. Má čtyři třídy, z toho dvě v oboru vzdělání základní škola speciální. Zde se vzdělává 14 žáků podle Školního vzdělávacího programu Pyramida pro vzdělávání žáků v základní škole speciální. Zbývajících 15 žáků se vzdělává podle Školního vzdělávacího programu (případně individuálního vzdělávacího plánu) zpracovaného podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání.

Stravování žáků a zaměstnanců školy zajišťuje školní jídelna-výdejna, která poskytuje stravování 31 pravidelnému strávnickovi.

Škola je umístěna v klidné části města v areálu mateřské školy, jejímž zřizovatelem je město Nové Město na Moravě, kterému patří i budova školy.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Při řízení školy vychází ředitel školy ze stanovené koncepce, která je zaměřena na všestranný rozvoj osobnosti žáků podle jejich individuálních předpokladů. Koncepční záměry v oblasti prostorových podmínek a dalšího rozvoje má stanoveny rovněž. Jejich naplňování probíhá postupně, v závislosti na spolupráci se zřizovatelem a majitelem budovy.

V malém kolektivu pedagogů (včetně ředitele školy zde je šest pedagogů a dvě asistentky pedagoga) vládne rodinná atmosféra, která prostupuje celou školou. Toto se odráží i na výuce, pedagogové přistupují k žákům laskavě a vstřícně. Jedna pedagožka není odborně kvalifikovaná, studuje na vysoké škole obor Speciální pedagogika. Spolupráce pedagogů probíhá každodenně, když si vyměňují zkušenosti při neformálních setkáváních v průběhu dne, dle možností realizují i vzájemné hospitace. Většina pedagogů aktivně pracuje na svém profesním rozvoji a dále se vzdělává (např. v oblasti vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním, prevenci rizikového chování či výtvarné výchově).

Škola vytváří optimální podmínky pro fyzické bezpečí žáků. Účinnost těchto opatření se pozitivně projevuje v nízké absenci úrazů za několik posledních let (jeden úraz za každý školní rok od roku 2012/2013, v roce 2014/15 úraz žádný). Tato minimální úrazovost žáků dokládá, že škola věnuje úrazové prevenci systematickou pozornost. Vstup do budovy je zabezpečen zvonkem.

Od minulé inspekce se navýšil počet žáků základní školy speciální o jednu třídu. Prostorové podmínky jsou tak stísněné. Ve škole se nachází čtyři kmenové třídy, dílna se skladem na nářadí, školní jídelna-výdejna a počítačová učebna, která byla vytvořena z kabinetu. Dobré je vybavení prostředky informačních a komunikačních technologií. Kromě počítačů jsou k dispozici interaktivní tabule a iPady. Jedna třída je rozdělena na učebnu a cvičný byt, který je materiálně účelně vybaven. Školní knihovnu představuje několik skříní na chodbě, což přináší nižší komfort pro žáky při výběru knihy.

K relaxaci, prezentaci na veřejnosti a pracovním činnostem využívá škola rozlehlou zahradu s altánem. Na hodiny tělesné výchovy žáci dochází do místního gymnázia, neboť škola nedisponuje vlastní tělocvičnou.

K zajištění vzdělávání využívá škola vícezdrojové financování. Hlavním zdrojem jsou finanční prostředky ze státního rozpočtu na přímé náklady na vzdělávání, jejich součástí jsou i prostředky rozvojového programu vyhlášeného Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, které byly použity podle stanoveného účelu na zvýšení platů pracovníků regionálního školství. Příspěvek na provoz zahrnuje finanční prostředky na provoz (ve spolupráci se zřizovatelem byl navýšen), odpisy movitého a nemovitého majetku, běžnou údržbu a opravy. Na finančně náročnějších výdajích souvisejících s opravami budovy se podílí také její majitel.

Žákům školy je poskytováno stravování ve školní jídelně-výdejně. Vydává jídla, která na základě smlouvy připravuje provozovatel stravovacích služeb. Pro jednoho žáka zajišťuje škola dietní stravování. Zdravé stravovací návyky žáků jsou podporovány zapojením školy do evropského projektu Mléko do škol a Ovoce do škol.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Všichni žáci jsou do školy zařazeni na základě žádosti zákonných zástupců a doporučení školského poradenského zařízení. Přílohou žádosti je písemné poučení zákonných zástupců o organizaci vzdělávání ve škole a informace o dalších podstatných záležitostech týkajících se jejich dítěte. Doporučení školských poradenských zařízení v případě několika žáků již pozbyla platnosti. Ředitel školy prokázal, že zákonné zástupce žáků a příslušná školská poradenská zařízení na tuto skutečnost upozornil.

Žáci jsou zařazováni do tříd tak, aby to vyhovovalo co nejlépe jejich speciálním vzdělávacím potřebám. Každá třída je složena z žáků více ročníků, což je náročné na organizaci vzdělávání obecně, zde ji ztěžují i horší prostorové podmínky, zejména stísněný prostor některých tříd, který neumožňuje vyšší pestrost používaných metod a forem práce.

Sledované hodiny byly prostoupeny přátelskou atmosférou a vstřícným přístupem ze strany pedagogů. Převažovala frontální výuka a samostatná práce, někdy se pracovalo ve dvojicích či skupinách. Pedagogové často volili individuální přístup, což se projevovalo také v aktivitě žáků. V případě obtíží pedagogové poskytli pomoc, někdy na úkor samostatnosti žáků. Během hodin žáky motivovali pochvalami a povzbuzeními. Žáci často pracovali s didaktickou technikou (IT tabulemi a iPady). Byla zaznamenána i práce s chybou, o níž žáci projevovali výrazný zájem. V některých hodinách bylo vhodně zařazováno téma jaro, kdy žáci vhodně popisovali věci a děje v tomto období.

Ve škole jsou vzdělávání dva žáci se sluchovým postižením, z toho žákyně s lehkým mentálním postižením v základní škole a žák v základní škole speciální, který je zařazen ve třídě pro žáky s více vadami. Jejich sluchové postižení je kompenzováno naslouchadly, ve třídách těchto žáků jsou k dispozici asistentky pedagoga. Oba mají zpracovaný individuální vzdělávací plán a je u nich uplatňován vhodným způsobem individuální přístup. Žáci komunikují pouze prostřednictvím českého jazyka, odezírají, ve výuce nevyužívají znakový jazyk. Žákyně téměř při výuce nepotřebuje dopomoc, dobře odezírá, slyší a čte. Žák komunikuje pouze částečně verbálně, pomáhá si posunky. Pro jeho další vývoj by bylo dobré zavést jednotný způsob alternativní a augmentativní komunikace, což má doporučeno také školským poradenským zařízením.

Výuka v obou třídách s žáky se sluchovým postižením byla dobře pedagogicky i organizačně zvládnutá. Vyučující ve třídě pro žáky s lehkým mentálním postižením měla rovnoměrně rozvržené učivo pro všechny žáky, poskytovala přiměřenou podporu, využívala v hojné míře

pozitivní hodnocení a průběžně motivovala žáky k lepším výsledkům. Žáci pracovali ve skupinách, spolupracovali, vyhodnocovali své úkoly. Nenásilné střídání činností přispívalo k celkovému vývoji a spokojenosti žákyň. Vyučující obou žáků respektovali jejich individuální tempo, na žáky byly kladeny přiměřené a srozumitelné požadavky. Ve škole nepoužívají žádné speciální učebnice pro sluchově postižené.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola má dlouhodobé zkušenosti se vzděláváním žáků se zdravotním postižením, zejména mentálním, souběžným postižením více vadami a autismem. Pokud pro vzdělávání žáků není postačující příslušný školní vzdělávací program, jsou pro ně zpracovány individuální vzdělávací plány. Ty jsou pravidelně vyhodnocovány jak školou, tak ze strany školského poradenského zařízení. Veškeré kroky při vzdělávání žáků jsou konzultovány se zákonnými zástupci, kteří mají možnost se k podpůrným opatřením vyjádřit, případně navrhnout jiný postup.

Spolupráce zákonných zástupců žáků na tvorbě individuálních vzdělávacích plánů je jednou z činností, kterou škola posiluje vztah žáků k rodinnému prostředí. Rodiče žáků se mohou účastnit všech aktivit pořádaných školou i vyučování. Aktuální informace dostávají pravidelně prostřednictvím webových stránek, informačního bulletinu a na čtvrtletních schůzkách. Komunikace se zákonnými zástupci žáků probíhá též neformálně při každodenním doprovodu žáků do školy a na akcích, jimiž se škola prezentuje na veřejnosti.

Žákovská samospráva ve škole nepracuje. Žáci spolupracují na některých školních akcích. Nejvíce se angažují v organizaci školních výletů, na něž podávají náměty. Dále se účastní prezentačních akcí školy (např. Zahradní slavnosti a Nova Civitas).

Od minulé inspekce se škola více zaměřuje na environmentální vzdělávání (spolupráce s ekologickým centrem Chaloupky, třídění a sběr odpadu), zavedla plavání, dopravní výchovu, ukázky první pomoci a projekty zaměřené na rozvoj finanční gramotnosti.

Škola uskutečňuje program poradenských služeb ve škole, který je založen na analýze potřeb školy a jeho pravidelném vyhodnocování. Díky úzké spolupráci všech aktérů vzdělávání se daří negativní jevy v chování žáků minimalizovat. Projevy rizikového chování řeší škola okamžitě, pořizuje zápisy z jednání a informuje zákonné zástupce, kterým zároveň nabídne možnost řešení či vhodné poradenství.

Kromě žáků s rizikovým chováním škola monitoruje i žáky se slabším prospěchem. Těmto žákům věnují zvýšenou péči jak třídní učitelé, tak ostatní vyučující.

K preventivním aktivitám patří i zapojování do kulturních, sportovních a dalších veřejných akcí. Škola má přehled o dalším pokračování žáků po ukončení vzdělávání ve škole.

Závěry

Hodnocení vývoje

- škola dlouhodobě pečuje o žáky se zdravotním postižením
- zvýšil se počet žáků v oboru vzdělání základní škola speciální
- škola se více prezentuje na veřejnosti, ke spolupráci se zákonnými zástupci využívá neformální setkávání

- byly rozšířeny aktivity školy (např. v oblasti environmentálního vzdělávání, zavedena dopravní výchova a plavání)

Silné stránky

- z přístupu k žákům je patrné, že vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami považuje většina pedagogů školy za své poslání
- výuka žáků probíhala v klidném, vstřícném prostředí
- vyučující zohledňovali individuální pracovní tempo žáků
- použité pomůcky byly využity efektivně, přínosem byla samostatná práce žáků s iPady

Slabé stránky

- větší pestrost organizačních forem práce neumožňují stísněné prostorové podmínky školy

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- zavést do výuky žáka se sluchovým postižením jednotný alternativní a augmentativní způsob komunikace

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina ze dne 29. 5. 2000
2. Jmenování na vedoucí pracovní místo ředitele - s účinností od 1. srpna 2013
3. Koncepční záměry na období 2013 – 2018
4. Školní řád účinný ode dne 1. 9. 2015
5. Školní vzdělávací program „Otevřená cesta“ s platností od 1. 9. 2007
6. Školní vzdělávací program „Pyramida“ s platností od 1. 9. 2010
7. Školní matrika vedená v papírové podobě ve školním roce 2016/2017
8. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na školní rok 2016/2017
9. Minimální preventivní program na školní rok 2016/2017
10. Plán výchovného poradce na školní rok 2016/2017
11. Plán environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty ze dne 20. 8. 2015
12. Plán práce na školní rok 2016/2017 ze dne 28. 8. 2016
13. Školní preventivní strategie na období 2016 – 2020
14. Třídní knihy vedené ve školním roce 2015/2016 a 2016/2017
15. Třídní výkazy vedené ve školním roce 2015/2016 a 2016/2017
16. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2015/2016
17. Zápisy z jednání pedagogické rady ve školním roce 2015/2016 a 2016/2017
18. Personální dokumentace vedená ve školním roce 2016/2017
19. Kniha úrazů vedená od školního roku 2012/2013
20. Dokumentace BOZ vedená ve školním roce 2016/2017
21. Účetní dokumentace vedená v roce 2016
22. Dokumentace související s činností školní jídelny-výdejny vedená ve školním roce 2016/2017

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, jíž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Eva Kořínková, školní inspektorka

Mgr. Eva Kořínková, v. r.

Mgr. Andrea Zadinová, školní inspektorka

Mgr. Andrea Zadinová, v. r.

Bc. Dana Kuličková, kontrolní pracovnice

Bc. Dana Kuličková, v. r.

Ing. Marta Špalková, speciální pedagog

Ing. Marta Špalková, v. r.

V Havlíčkově Brodě 26. 4. 2017

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Bohuslav Žilka, ředitel školy

Mgr. Bohuslav Žilka, v. r.

V Novém Městě na Moravě 2. 5. 2017